

Full diocesà

20 de novembre del 2016

p4 i p5 — Clausura de l'Any de la Misericòrdia a Vic

p7—700 anys de la mort del beat Ramon Lull

Enterrar els morts

Avui, 20 de novembre, solemnitat de Crist Rei, el Papa clou l'Any Jubilar de la Misericòrdia a nivell universal i nosaltres també acabem el repàs de les obres de misericòrdia que hem estat realitzat durant tot aquest any. És un deure donar una digna sepultura al cos humà i significant el que l'Església creu sobre la Resurrecció.

Precisament aquesta obra de misericòrdia ha estat molt d'actualitat darrerament a causa del document *Ad resurgendum cum Christo* que ha publicat recentment la Congregació per a la Doctrina de la Fe i que publiquem a continuació:

Per a ressuscitar amb Crist, cal morir amb Crist, cal «emigrar del cos i anar a viure amb el Senyor» (2Co 5,8). Amb la instrucció *Piam et constantem* del 5 de juliol de 1963, l'aleshores Sant Ofici va establir que «l'Església aconsella vivament el piadós costum de sepulturar el cadàver dels difunts», però va agregar que la cremació no és «contrària a cap veritat natural o sobrenatural» i que no es neguessin els sagraments i els funerals als qui havien sol·licitat ser cremats, sempre que aquesta opció no obeeixi a la «negació dels dogmes cristians o per odi contra la religió catòlica i l'Església». Aquest canvi de la disciplina eclesiàstica ha estat incorporat al Codi de Dret Canònic (1983) i al Codi de Cànon de les Esglésies Orientals (1990). (Continua a la p. 6.)

«T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís»

Jesucrist, Rei de tot el món / Cicle C

Lectura del segon llibre de Samuel

En aquells dies, les tribus d'Israel anaren a trobar David a Hebron i li digueren: «Som família teva, som os del teu os i carn de la teva carn. Ja abans, mentre Saül era el nostre rei, tu conduïes les tropes d'Israel quan anaven a la guerra i quan en tornaven, i el Senyor et digué: «Tu pasturaràs Israel, el meu poble, seràs el seu sobirà.» Així, quan els ancians d'Israel anaren a trobar el rei a Hebron, el rei David va fer amb ells un pacte davant el Senyor i l'ungiren rei d'Israel.

(5,1-3)

Salm responsorial

Quina alegria quan em van dir: «Anem a la casa del Senyor.»
(Salm 121)

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Germans, doneu gràcies al Pare, que us ha fet dignes de tenir part en l'heretat del poble sant, en el regne de la llum. Ell ens alliberà del poder de les tenebres i ens traspassà al regne del seu Fill estimat, en qui tenim el nostre rescat, el perdó dels nostres pecats. Ell és imatge del Déu invisible, engendrat abans de tota la creació, ja que Déu ha creat totes les coses per ell, tant les del cel com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons, sobirans, governs i potestats. Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell. Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts, perquè ell ha de ser en tot el primer. Déu volgué que residís en ell la plenitud de tot el que existeix; per ell Déu volgué reconciliar-se tot l'univers, posant la pau en tot el que hi ha tant a la terra com al cel, per la sang de la creu de Jesucrist.

(1,12-20)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, les autoritats es reien de Jesús clavat en creu i deien: «Ell, que en salvava d'altres, que se salvi ell mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit.» Els soldats també se'n burlaven: tot oferint-li vinagre, li deien: «Si ets el rei dels jueus, salva't tu mateix.» Sobre d'ell hi havia un rètol que deia: «El rei dels jueus.» Un dels criminals penjats a la creu també li deia insultant-lo: «No ets el Messies? Salva't

a tu mateix i a nosaltres.» Però l'altre, renyant-lo, li respongué: «Tu, que estàs sofrint la mateixa pena, tampoc no tens temor de Déu? I nosaltres ens ho mereixíem, perquè estem sofrint el càstig que ens correspon pel que hem fet, però aquest no ha fet res de mal.» I deia: «Jesús, recordeu-vos de mi, quan arribeu al vostre Regne.» Jesús li respongué: «T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís.»
(21,5-19)

«Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell. Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts»

Corol·lari

Josep Molist i Rifà, prev.

Fou el papa Pius XI qui, acabat l'Any Sant de 1925, va instituir la festa de nostre Senyor Jesucrist Rei. El moment històric era inquietant. Emergien els messianismes polítics, moviments fonamentats en promeses de paradisos de felicitat col·lectiva on Déu no tenia cabuda. Fou el període que els historiadors han anomenat d'entreguerres. El papa reservà el dia de la festa per al darrer diumenge del mes d'octubre, just abans de Tots Sants. La reforma del calendari romà portada a terme l'any 1970 va traslladar la celebració per fer-ne el corol·lari del cicle litúrgic anual. S'hi va afegir el determinatiu «de l'univers». El nom ens indica la dimensió còsmica del misteri salvífic de Crist. Perquè la reialesa és la forma secular d'anomenar la condició messiànica de Jesús.

L'evangelista Lluc descriu minuciosament aquell moment tràgic, quan els burletes es mofaren de la humiliació del just sofrent. El bon lladre ha estat vist com l'arquetip del cristià senzill de cor que, sentint-se pecador, retroba el paradís perdut en la comunió amb Crist. I també mostra el cinisme de Pilat quan, volent-se venjar dels membres del Sanedrí, fa posar el títol de rei dels jueus sobre el patíbul amb la intenció de ridiculitzar-los a tots. Un títol trilingüe que expressa la universalitat d'aquell esdeveniment, viscut fa vint segles en un país petit, convertit avui en un estat estratègic que s'estén des de les muntanyes del Golan fins al desert del Nègueb.

La imatge

En l'horitzó de la humanitat hi ha sempre l'enyorança del paradís de justícia, de pau i d'amor. Jesús lluità per fer-nos retrobar el camí que hi mena. En el seu intent s'hi jugà la vida. Quan agonitzava, clavat a la creu, el lladre que moria al seu costat el reconeix com a Rei i li parla del seu Regne i Jesús li promet el paradís. Crist Rei no ha fracassat. El lladre serà el primer convidat a la festa dels salvats.

Foto: El bon lladre (1620-60). Michelangelo Cerquozzi

Agenda

Lit. hores: Setmana II

21 dilluns

—La Presentació de Santa Maria, verge
—Sant Gelasi, papa (s.V)
Apocalipsi 14,1-3.4b-5 / Salm 23 / Lluc 21,1-4

22 dimarts

—Santa Cecília, verge i màrtir (s.III)
Apocalipsi 14,14-19 / Salm 95 / Lluc 21,5-11

23 dimecres

—Sant Climent, papa (*101)
—Sant Columbà, abat.(s.VI-615)
—Santa Lucrècia, verge (*306)
Apocalipsi 15,1-4 / Salm 97 / Lluc 21,12-19

24 dijous

—Santa Flora, màrtir (*851)
—Sant Crisògon màrtir (s.III)
Apocalipsi 18,1-2.21-23;19,1-3-9a / Salm 99 / Lluc 21,20-28

25 divendres

—Santa Caterina, màrtir (s.IV)
Apocalipsi 20,1-4.11-21,2 / Salm 83,3.4.5-6a i 8a. / Lluc 21,29-33

26 dissabte

—Sant Silvestre, abat (*1267)
—Sant Pere Alexandrí, màrtir
Apocalipsi 22,1-7 / Salm 94 / Lluc 21,34-36

27 diumenge I d'Advent / Cicle A

—Beat Ramon Llull, màrtir (1232-1316)
—Sant Ruf, prevere
Isaïes 2,1-5 / Salm 121 / Romans 13,11-14a / Mateu 24,37-44

Participada acció de gràcies diocesana pel Jubileu de la Misericòrdia

Redacció

La catedral de Vic va quedar plena de gom a gom diumenge en la clausura diocesana de l'Any Sant de la Misericòrdia. Molta gent —alguns no van poder seure— va voler seguir l'eucaristia presidida pel bisbe Romà i concelebrada per una cinquantena de preveres. Abans de rebre la benedicció final, una família va donar un testimoni de com ha anat descobrint la misericòrdia. I Mn. Jaume Casamitjana va llegir un text d'una nena iraquiana, testimoni de perdó en un context de persecució. La missa va acabar amb el cant joiós del «Magnificat». Destaquem alguns fragments de l'homilia episcopal:

La misericòrdia ha guanyat relleu

«En veritat han estat molts els dons de gràcia que hem rebut en aquest any sant. La mateixa convocatòria del sant pare Francesc ja va ser una gràcia. Ha

estat el primer Any de la Misericòrdia que un papa convoca per a tota l'Església. La misericòrdia ha pres, gràcies a aquesta convocatòria i celebració, el relleu que li pertoca en el si de l'Església i en el diàleg amb el món.»

Hem conegut l'amor de Déu

«En aquest any hem après, encara més,

a reconèixer-nos pecadors. No hem tingut cap recança d'apropar-nos al confessor i reconèixer el nostre pecat, però, al mateix temps, i encara més, hem reconegut la immensitat de l'amor de Déu que sempre perdona, sempre estima, sempre guareix el nostre cor. Sí, hem tastat i hem vist que n'és, d'alt, de profund, d'ample i de

Simposi internacional sobre Jaume Balmes

Els propers 23 i 24 de novembre al Seminari de Vic se celebrarà el Simposi Internacional Trias «Jaume Balmes: quin llegat avui?», coorganitzat per la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona i l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic.

El simposi és el quinzè que la càtedra dedica a glossar la figura i obra de pensadors catalans, i se celebra a Vic i en col·laboració amb l'ISCRVic atès l'arrelament a la ciutat de Jaume Balmes (1810-1848), el més destacat pensador català de la primera meitat del segle XIX.

Congregarà una vintena de ponents i comunicants d'arreu del país i d'altres indrets d'Europa, que dialogaran sobre la contribució del cèlebre filòsof vigatà a la història de la filosofia i sobre la vigència del seu pensament. Després de

la sessió inaugural a la Sala de la Columna de l'Ajuntament de Vic, el simposi es durà a terme a la seu de l'Institut Superior, al Seminari de Vic.

L'assistència és lliure; es demana inscripció prèvia a: dir.cfm@udg.edu

Més informació a <http://www.catedraferratermora.cat/simposis/balmes/>

5 –notícies del bisbat

llarg l'amor misericordiós del nostre Déu. Hem experimentat que el nostre Déu és ric en misericòrdia.»

Testimonis de misericòrdia

«Una vegada més, estimats germans, us torno a fer la crida a ser evangelitzadors, testimonis de Crist amb les obres de misericòrdia, enmig del nostres germans, a casa, en el treball, al carrer, a la parròquia, a l'escola... Siguem testimonis de Crist en aquest moment en què molts dels nostres conciutadans van abandonant la fe. Hi ha molts joves –molts pares joves!– que no porten la fe al cor i no porten els seus fills a les fonts de la misericòrdia. Siguem testimonis de Crist amb les obres de misericòrdia, perquè molts puguin obrir els ulls als enganys del món, que promet molt però ho pren tot. Que molts puguin entendre que l'home sense Déu no és res, és com un vaixell sense timó, no sap on va.»

Balanç Any de Misericòrdia (i III)

Acabem avui el resum de l'Any Jubilar. Els diversos pelegrinatges a la catedral han incentivat d'alguna manera la vida comunitària d'algunes parrò-

quies. La voluntat d'aplegar-se per fer un autobús; grups de fidels que s'aplegaven per anar a Vic a passar per la porta santa, a rebre el jubileu; membres de comunitats rurals que amb l'excusa d'assitir a missa a la catedral acabaven amb un dinar al Seminari i amb una visita al Museu. També en algunes ocasions la visita a la sala de sínodes al palau episcopal.

S'ha potenciat al llarg d'aquest any la visita a la catedral per a grups significatius: catequistes de tota la diòcesi, catequistes i infants de diversos arxiprestats, delegació de joves, algunes escoles confessionals, adoradors nocturns, visitadors de malalts, voluntariat divers, religiosos i religioses...

També a través d'Episcopus, aquest projecte al voltant de diversos esdeveniments de referència episcopal, s'han potenciat visites guiades.

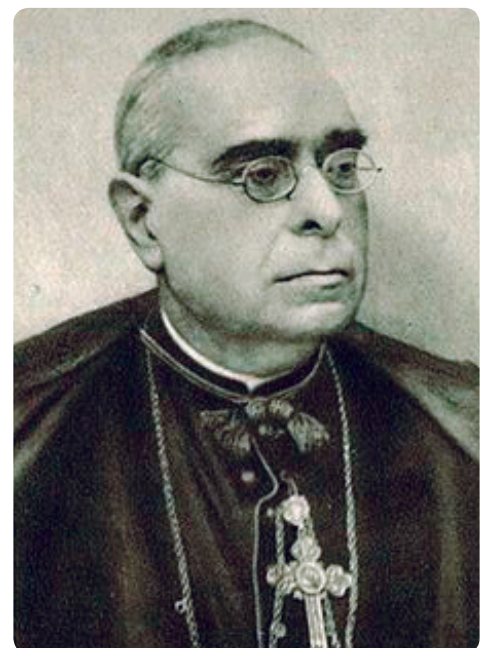
També, a partir de Nadal, s'ha endegat una campanya publicitària sobre l'Any de la Misericòrdia, per fer-se ressò, a través dels autobusos locals de Vic, de les expressions més significatives de la butlla del papa Francesc, com ara «no jutgeu i no sereu jutjats», «doneu i se us donarà». Coincidint amb el centenari de la mort del bisbe Torras i Bages, a més de la trobada sacerdotal del passat 11 d'abril, on més de quatre-cents preveres van concelebrar la missa i van aplegar-se a Vic per tenir present el patriarca de Catalunya.

Torras i Bages i St. Joan de les Abadesses

Fins a l'11 de novembre hi haurà l'exposició itinerant «Torras i Bages i els artistes» a Sant Joan de les Abadesses amb motiu del centenari de la seva mort. Es tracta d'una exposició que va instal·lar-se primer a Igualada, després a Manresa i ara a la comarca del Ripollès.

També a Sant Joan de les Abadesses s'inaugurarà l'escultura de Torras i Bages elaborada per Francesc Fajula i que s'ubicarà als jardins de la plaça Torras i Bages d'aquest municipi. Després es presentarà el llibre «Torras i Bages: home de l'eternitat», a càrrec del Sr. Xavier Baró, historiador i coautor del llibre.

L'artista Francesc Fajula ha elaborat una escultura del bisbe Torras i Bages d'una alçada aproximada de 2 metres i feta amb terra cuita. Una escultura que ha de permetre commemorar la gran tasca que va fer aquest bisbe no solament per al poble de Sant Joan sinó per a tot el territori de la diòcesi de Vic.

La doctrina de l'Església sobre la inhumació i la incineració

Instrucció *Ad resurgendum cum Christo*, Congregació per a la Doctrina de la Fe (I)

Ve de la pàgina 1. [...] La resurrecció de Jesús és la veritat culminant de la fe cristiana, predicada com una part essencial del Misteri pasqual des dels orígens del cristianisme [...]

Per la seva mort i resurrecció, Crist ens allibera del pecat i ens dóna accés a una nova vida: «perquè, així com Crist [...] va ressuscitar d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una vida nova» (Rm 6,4). A més, el Crist ressuscitat és principi i font de la nostra resurrecció futura: «Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com a primícia de tots els qui han mort [...]; així com per la seva unió amb Adam tots moren, així també per la seva unió amb Crist tots tornaran a la vida» (1Co 15,20-22).

Si és veritat que Crist ens ressuscitarà el darrer dia, també ho és, en certa manera, que nosaltres ja hem ressuscitat amb Crist. En el baptisme, de fet, hem estat submergits en la mort i resurrecció de Crist i assimilats sacramentalment a ell: «Pel baptisme heu estat sepultats amb Crist, i amb ell també heu ressuscitat, gràcies a la fe en l'acció poderosa de Déu que el va ressuscitar d'entre els morts» (Col 2,12). Units a Crist pel baptisme, els creients participen ja realment en la vida celestial de Crist ressuscitat (cf. Ef 2,6).

Gràcies a Crist, la mort cristiana té un sentit positiu. La visió cristiana de la mort s'expressa de manera privilegiada en la litúrgia de l'Església: «La mort no destrueix la vida dels qui creuen en vós, tan sols la transforma, i quan se'ls desfà la casa de l'estada terrenal en troben una altra d'eterna al cel.» Per la mort, l'ànima se separa del cos, però en la resurrecció Déu retornarà la vida incorruptible al nostre cos transformat, reunint-lo amb la nostra ànima. També en els nostres dies, l'Església és cridada a anunciar la fe en la resurrecció: «La resurrecció dels morts és esperança dels cristians; som cristians pel fet de creure-hi.»

La inhumació

Seguint una antiquíssima tradició cristiana, l'Església recomana insistentment que els cossos dels difunts siguin sepultats en els cementiris o altres llocs sagrats. En la memòria de la mort, sepultura i resurrecció del Senyor, misteri a la llum del qual es manifesta el sentit cristià de la mort,

la inhumació és en primer lloc la forma més adequada per a expressar la fe i l'esperança en la resurrecció corporal. L'Església, com a mare, acompanya el cristià durant la seva peregrinació terrenal, ofereix al Pare, en Crist, el fill de la seva gràcia, i lliurarà les seves restes mortals a la terra amb l'esperança que ressuscitarà en la glòria.

Enterrant els cossos dels fidels difunts, l'Església confirma la seva fe en la resurrecció de la carn, i posa en relleu l'alta dignitat del cos humà com a part integrant de la persona amb la qual el cos comparteix la història. No pot permetre, per tant, actituds i rituals que impliquin conceptes erronis de la mort, considerada com a anul·lació definitiva de la persona, o com a moment de fusió amb la Mare naturalesa o amb l'univers, o com una etapa en el procés de reencarnació, o com l'alliberament definitiu de la «presó» del cos.

A més, la sepultura als cementiris o altres llocs sagrats respon adequadament a la compassió i al respecte degut als cossos dels fidels difunts, que mitjançant el baptisme s'han convertit en temple de l'Esperit Sant i dels quals, «com a eines i vasos, s'ha servit piadosament l'Esperit per a dur a terme moltes obres bones» [...]. Finalment, la sepultura dels cossos dels fidels difunts als cementiris o altres llocs sagrats afavoreix el record i la pregària pels difunts per part dels familiars i de tota la comunitat cristiana, i la veneració dels màrtirs i sants. Mitjançant la sepultura dels cossos als cementiris, a les esglésies o a les àrees dedicades a ells, la tradició cristiana ha custodiat la comunió entre els vius i els morts, i s'ha oposat a la tendència a amagar o privatitzar l'esdeveniment de la mort i el significat que té per als cristians. (Continuarà.)

El beat Ramon Llull, set segles del seu traspàs

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

Ramon Llull és un dels més destacats i principals escriptors en llengua catalana, anomenat elogiosament el «Doctor Il·luminat» i també el «Doctor Arcangèlic». Del beat Ramon Llull (Palma de Mallorca, 1232 o 1233; 1315 o 1316) enguany celebrem el setè centenari del seu traspàs.

En l'autobiografia que Ramon Llull redactà l'any 1311 explica el seu procés de conversió a partir d'unes aparicions de Jesús crucificat tingudes l'any 1263 que li feren sentir el zel de propagar la fe cristiana entre els mahometans.

El seu afany missioner per a la conversió dels musulmans motivà que Ramon Llull adquirís un esclau sarraí per tal que li ensenyés l'àrab. Amb un bon coneixement de la llengua i cultura islàmica Llull anà de campanya missional en 1293 a Tunis i en 1307 a Bugia. En aquesta segona campanya les prèdiques que pronuncià li provocaren unes vexacions tan grans que constituïren un veritable martiri. L'any 1313 Ramon Llull féu encara una altra campanya missionera i s'adreçà a Tunis, on fou apedregat, de manera que hagué de retornar, malferit, a Palma de Mallorca. En aquesta població balear rebé sepultura en el convent dels framenors.

A Ramon Llull, des d'antic se li ha donat el culte de màrtir i ha comptat amb diverses dades de celebració litúrgica, essent la més comuna el dia 27 de novembre, tot i que el calendari seràfic o franciscà la situa en el dia 30 de juny.

L'afany de Ramon Llull per trobar la veritat (amb una intensa experiència eremítica tinguda a Randa els anys 1269-1274 per l'ermità pietós. «pii eremita», que diuen les fonts) i el seu interès pel coneixement científic i astronòmic (és l'autor del cèlebre tractat titulat *Arbre de sciència* de l'any 1295!) han tingut una pervivència que ha travessat els segles, i l'any 1875, segurament per aquest motiu, el creador del *Calendari de l'Ermità*, Antoni M. Morera i Colom, volgué atribuir-ne l'autoria a l'astrònom fra Ramon, l'ermità dels Pirineus, un nom, fra Ramon, de clar ressò lul·lià...

Per tal de commemorar l'any lul·lià, de les diverses iniciatives promogudes cal destacar la publicació de l'acurada edició facsímil d'un dels clàssics de la literatura mundial, el *Romanç*

d'Evast e Blaquerna (que Llull acabà de redactar a Montpeller l'any 1283) i que, novament, s'ha editat a cura de Joan Santanach sota el guiatge del servei de publicacions de la Universitat de Barcelona, que han volgut reproduir l'edició valenciana de 1521 (impulsada pel preveres lul·listes Joan Bonllavi i Gregori Genovart) escollint el bell exemplar que hi ha a la sala de reserva de la Biblioteca Universitària, procedent de la Biblioteca Mariana del convent de Sant Francesc de Barcelona; una obra que explica com, a través dels distints estaments pels quals passa Blaquerna, el protagonista, al llarg del romanç s'hi va relatant el projecte de reforma completa de l'Església somiada per Llull, sobretot quan Blaquerna serà escollit papa per tal de regir la seu de Pere.

El mes vinent us vull parlar, si Déu vol, de l'espiritualitat del *Pessebre* franciscà.

Glossa

La misericòrdia mai no finirà

Romà Casanova, bisbe de Vic

El sant Pare Francesc, en la data del 20 de novembre, solemnitat de nostre Senyor Jesucrist Rei de tot el món, conclourà l'Any Sant de la Misericòrdia. Ha estat un temps de gràcia immensa en què la misericòrdia divina s'ha vessat en els cors de moltes persones, tant en la recepció d'aquesta misericòrdia en les seves fonts, com en la pràctica de les obres de misericòrdia corporals i espirituals. Ara, en el moment de la clausura de l'Any de la Misericòrdia, hem de posar la mirada en el passat de gràcia viscut, donant gràcies al Pare de les Misericòrdies.

Però si hem de mirar el passat amb agraïment, també hem d'albirar el futur amb esperança, sabent que la misericòrdia divina mai no finirà. I, al mateix temps, hem de servir en el nostre cor la certesa que la misericòrdia viscuda per l'Església tampoc mai no acabarà. Ningú no podrà arrancar del cor i de les mans de l'Església la misericòrdia. Els membres de l'Església tenim com a distintiu propi de la nostra vida la misericòrdia. I, en l'experiència de la nostra història, veiem com el Senyor no deixa mai de suscitar aquells membres més excel·lents de l'Església, que són els sants, que viuen la misericòrdia a favor dels més pobres i desvalguts, des de la font inexhaurible

de l'amor de Déu en els seus cors. A la seva intercessió ens hem d'encomanar per tal que tinguem el cor obert a Déu i als germans. El nostre cor i les nostres mans han de ser els instruments d'aquesta misericòrdia. Ens deia el Sant Pare en la convocació de l'Any Sant extraordinari de la Misericòrdia: «Com desitjo que els anys vinents estiguin impregnats de misericòrdia per tal de poder anar al trobament de cada persona portant la bondat i la tendresa de Déu» (MV, 5).

Tant de bo que així mateix entre el poble cristià hagi ressorgit una més gran estima al sagrament de la confessió. Aquest era un dels fruits que Francesc, papa, demanava per a tota l'Església: «Posem altra vegada, i d'una manera convençuda, en el centre el sagrament de la reconciliació, perquè ens permet experimentar en carn pròpia la grandesa de la misericòrdia. Serà per a cada penitent font de veritable pau interior» (MV, 17). Perquè, ¿com és possible una vida cristiana autèntica, sense una recepció freqüent d'aquest sagrament del perdó dels pecats? Aquest repte continua essent una prioritat pastoral entre nosaltres si volem fruits de santedat, de caritat autèntica, de la misericòrdia que mai no finirà.

